

Oponentní posudek diplomové práce

Lucie Schneiderová: *Ježíš v kontextu judaismu své doby a soudobého bádání*,
UK HTF 2015

Práce diplomandky Bc. Lucie Schneiderové má titul „*Ježíš v kontextu judaismu své doby a soudobého bádání*“. Práce se člení na dvě části. První část uvádí do problematiky bádání o historickém Ježíši, shrnuje prameny, historický a kulturní kontext Palestiny Ježíšovy doby a přehled dějin bádání o historickém Ježíši. Druhá část prezentuje pohledy na nejdůležitější stránky života a působení historického Ježíše z Nazareta.

Autorka je obeznámena s dějinami bádání o této problematice a s jeho současným stavem, pracuje s prameny i odbornou literaturou. Její práce splňuje všechny nároky kladené na odborný text. Vytknout by se jí mohla tendence ke stručnosti, která dala vzniknout textu spíše přehledovému než kriticky a problémově zaměřenému. S ohledem na šíři tématu a očekávaný rozsah diplomové práce je to však pochopitelné a u kvalifikační práce na magisterském stupni studia přijatelné.

Námět k úvaze nad relevancí pramene Q

Práce s takto kritickým tématem mohla mít kritičtější fundament, především podrobnější a kritičtější představení pramenů. Zvl. pramen Q je uveden takovým způsobem, že by nepoučený čtenář musel nabýt neochvějného přesvědčení, že se nejedná o hypotetickou rekonstrukci, nýbrž reálný rukopis, jímž disponujeme. Je pravda, že existence tohoto pramene je v současné době přijímána jako „vědecká ortodoxie“, ale jeho hypotetická a rekonstruovaná povaha neumožňuje taková tvrzení jako „V prameni Q není pašijní příběh vůbec zmíněn!“ (s. 103, pozn. 262; srov též s. 25, 88). Jestliže Q je pojímán jako pracovní termín pro společnou látku Mt a Lk neobsaženou v Mk, pak tvrzení, že pašijový příběh v něm není obsažen, je správné, ale nemá historickou důkazní hodnotu. Jakmile však uděláme další krok a začneme postulovat existenci hypotetického nedochovaného rukopisu, pak nemůžeme argumentovat jeho obsahem *e silentio*, protože nemůžeme prokázat, co dalšího v něm bylo a nebylo přítomno. Podobná argumentace platí, pokud zůstaneme u hypotézy (podle mého názoru plausibilnější, protože více odpovídá starověké praxi, ve které psaný text hrál pouze vedlejší roli),¹ že tento pramen je pouze metaforou pro oběma evangelisty sdílenou ústní tradici:

1 Srov. kupř. publikací z nedávné doby: Harrison, Carol: *The Art of Listening in the Early Church*. Oxford

formulace, že pašijní příběh v ní není zmíněn, bude pak také těžko použitelná, protože reálný rozsah takto pojímaného Q je nevymeztitelný.

Závěrečné hodnocení

Práci lze vytknout pouze nedostatečnou jazykovou redakci (vyskytuje se v ní řada chyb ve shodě podmětu s přísudkem a některé překlepy – např. na s. 30: 2x Pomepeius). Práce svým obsahem i rozsahem odpovídá požadavkům na diplomovou práci a doporučuji ji k obhajobě. Navrhují hodnotit ji známkou *eminenter*.

Autorka by mohla v rámci obhajoby volně rozvinout některé své závěry dle vlastního uvážení.

V Praze dne 27. 5. 2015

Mgr. Jiří Pavlík, Ph.D.